

HAKÂ'İKÜ'L-KELÂM FÎ
TÂRÎHÎ'L-İSLÂM
(İSLAM TARİHİNDE
SÖZLERİN HAKİKATLERİ)

Yazarı

ABDULLATİF SUBHÎ PAŞA

Osmanlıca Aslından Çevirenler

Prof. Dr. Emine ÖZTÜRK-Dr. Nural SAVCI

Tashih Eden

Orhan GÜLTEKİN

© Copyright 2019

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN

978-605-258-520-7

Kitap Adı

Hakâ'ikü'l-Kelâm Fi Târîhi'l-İslâm
(İslam Tarihinde Sözlerin Hakikatleri)

Osmanlıca Aslından Çevirenler

Prof. Dr. Emine ÖZTÜRK - Dr. Nural SAVCI

Yayın Koordinatörü

Yasin Dilmen

Sayfa ve Kapak Tasarımı

Akademisyen Dizgi Ünitesi

Yayıncı Sertifika No

25465

Baskı ve Cilt

Sonçağ Matbaacılık

Bisac Code

REL037060

DOI

10.37609/akya.1498

GENEL DAĞITIM

Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A

Yenişehir / Ankara

Tel: 0312 431 16 33

siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

FİHRİST

Din-i Aslî ve İhtilâf-ı Edyân	11
Nübüvvet İle Risâletin Farkı	16
Tahrîf-i Tevrât Hakkında Bir Bahs	18
Nasrâniyyet ve Enâcıl	18
İ'tikâd-ı Teslîs	21
Kâide-i Tenâsüle Dâir Bir Bahs	28
Mucize	30
İlm-i Tecrübî	30
İlmi Tesadüfî	31
İlmi İlhamî	31
Şân-ı Muhammedî	34
Mebde'-i Vahy	35
Gazve-i Ebvâ	39
Gazve-i Sâniye-i Bedr	40
Gazve-i Kedr ve Sevik	40
Gazve-i Benî Kaynuka	40
Seriyye-i Zeyd	41
Gazve-i Uhud	41
Gazve-i Bî'r-i Ma'ûne	42
Gazve-i Benî Nadîr	43
Gazve-i Zâtü'r-Rikâ'	44
Gazve-i Bedrül-Mev'id	44
Gazve-i Dûmetü'l-Cendel	44

Gazve-i Hendek	44
Gazve-i Benî Kureyza.....	46
Gazve-i Gâbe.....	46
Gazve-i Benî El-Mustalik	46
Umre-i Hudeybiye.....	47
İslama Davet İçin Mülûka Süferâ İrsâli	49
Mebhas-i Mahsûs.....	49
Gazve-i Hayber	54
Fedek ve Vâdiü'l-Kurân'ın Fethi	55
Umre-i Kazâ	55
Gazve-i Ceyşî'l-Ümerâ.....	56
Feth-i Mekke	57
Gazve-i Huneyn.....	60
Taif'in Muhâsara ve Fethi.....	61
Gazve-i Tebük	63
Sakîf Kabilesinin İslamı ve Lat Mabedinin Hedmi	65
Arap Kabilelerinin Takım Takım Gelip Dâire-i İslâma Duhûlleri.....	65
Haccetü'l-Vedâ'	67
Resûlullah Aleyhisselâmın Nevâhiye Nasb Ettikleri Ummâl	68
İrtihâl-i Resûlullah	69
Biat-ı Sakife	73
Şemâ'il-i Resûlullah Aleyhisselatü Vesselam	75
Usûl-i Mezheb-i Ehl-i Sünnet	75
Cebriyye.....	76
Mu'tezile.....	77
Hilâfet-i Ebû Bekir-i Sıddîk Radiyallahu Teâlâ Anh.....	78
İstitrâdi Bir Muhakeme.....	82
Diğer Bir İstitrâd.....	85

Sûret-i Vasiyetnâme	89
Azl-i Halid ve Feth-i Dimâşk	90
Ebu Ubeyd Bin Mesud'un Irak'a	92
Vali Nasbolunduğu.....	92
Anbâr Veyâhud Aşâr Vak'ası.....	95
Kâdisiye Muhârebesi.....	96
İstitrâdı Bir Muhakeme.....	111
Medâin ve Celûla'nın Fethi.....	112
Utbe Bin Gazvan'ın Basra'ya Vali Olması	115
Merc Er-Rûm Vakası ve Suriye Şehirlerinin Fethi	116
Ürdün ve Beytü'l-Mukaddesin Fethi	118
Cezîre ve Ermenistan'ın Fethi	121
Bahreyn Cânibinden Faris Muhârebesi.....	123
Ahvâz Fethi	124
Sûs Fethi.....	126
Feth-i Mısır.....	127
Nihavend Vak'ası ve Bâdehû Hemedan ve Sâir Şehir ve Hısınların Fethi.....	128
Dînever ve Sîrevân'ın Fethi.....	131
Hemedân ve Mâheyn ve Diğer Mahallerin Fethi.....	132
İsfahan ve Kirman Fethi	132
Hicret-i Seniyyenin Yirmi İkinci Sâlinde Olan Fütûhât ve Vekâyi'	132
Feth-i Azerbeycan ve Şehrîzor ve Samgân	134
Mûkân'ın Fethi ve İslâmın Türkistan Akvâmına Feth-i Bâb-ı Gazâ Eyledikleri.....	135
Horasan'ın Fethi.....	135
Bu Makâle-i Hüzn Kelâl Ömer Radiyallahu Teâlâ Anhın Şehâdetiyle Şûranın Sûret-i Cereyânı ve Osman İbn-i Affan Radiyallahu Teâlâ Anhın Hilâfeti Beyânındadır	139

Ömer Radiyallahu Teâlâ Anhın Sıfatı.....	143
Abdullah Bin Âmir'in Basraya Vâli Nasbıyla Nakz-ı Ahd	
Eden Faris ve Horasan Hatlarının Islahı	147
Mebde'-i Fesâd ve Teşettüt-i Ârâ	149
Bir Kaç Aded Mushaf-ı Şerifin İstinsâhı	150
Yezdicerd'in Katli.....	150
Osman Radiyallahu Teâlâ Anhın Tâ'atinden Nâsın	
Hurûcu Mebde'i.....	151
Bu Makale-i Hüzn-Efzâ Osman Radiyallahu Teâlâ	
Anhın Ne Sûretle Hasr ü Katl Olunduğu Beyânındadır	155
Vak'anın Muhâkemesi	160
Ali Radiyallahu Anha Nâsın Bîatı	162
Vak'a-i Cemel	166
Amru Bin Âs'ın Muaviye'ye Bîatı.....	177
Selman El-Fârisînin Vefâtı.....	177
Sıffin Muhârebesi.....	178
Sıffin Savaşında Maktûl Olan Meşâhir	183
Hakemeynin Sûret-i Hükümü	185

BİSMİLLAHİRRAHMANİRRAHİM

İlahî âsâr-ı kudretin vücûd-ı zât-ı mukaddesine delil-i alenî ve nihâyetsiz âlemlerin intizâmı bir mübdi'-i hekîmin sun'u tedbiriyleolduğuna burhân-ı celî iken vahdaniyetini i'tiraf etmemek tabîat-ı idrâkden ba'iddir. Sâhib-i akıl olan nev'-i insan bunda müttefik olmamak aklan kâbil değildir ancak nûr-ı ulûhiyyetininpervânesi ve üns-i muhabbetinin sûzanesi olan her mümin-i dil-âgâh vücûd ve vahdâniyetine muhtâc delil ve güvâh olmayıp âsâr-ı nâmütenâhiye nisbetle ib'âd ile mahdûd olan kurs-ı şems'in bizim gözümüzde görünen azamet-i mevhûmesinin bir zerre miktarı hükmü yokken kendi nûr u ziyâsı kendi vücûduna delil olduğu hâlde hadd ü gâyeti bulunmayan mevcûdâtın hâliki olan Allahu Teâlâ'nın vücûduna hâricden delil aramak ukûl-ı kâsıranın kârıdır. İlâhî mevcûdâta ihâle-i basar-ı basîretle vücûd ve vahdâniyetini ve azamet-i kudret-i ulûhiyyetinigörürken künh-izâtını bilmek esîr-i berzah-ı vücûd olan âciz kullarına muhâl olmuştur.

İlâhî tecellî-i envâr-ı kudretten ayrılıp bugün mahrûm-ı likâ-yı zât-ı akdesin olan ervâhımız yarın bu kalıb-ı müste'ardan cüdâ olarak huzûr-ı saâdetine ric'at ü vüsûl-ı şerefine neyl ile deryâ-yı nûr-ı vahdâniyetine iltihâk eyledikte yine künh-i zâtını bilemeyeceğinden dergâh-ı ulûhiyyetine bes-i hüzn ü elem ederiz. İşte bu derecede aciz halk eylediğin kullarını rehnümâ-yı saâdet-i dâreyn olan peygamberimiz Mustafa aleyhisselâm efendimizin şefâatine nâil eyle ve bugün feyz-i lutfunla mesned-i hilâfet-i kuddüseye hâiz olup küre-i arzın en güzel kıt'asında saltanat eden kudretlü şevketlü (Abdülhamid Hân) sâni efendimizi tevfiât-ı sübhaniyene mazhar eyle yâ Rabbi'l-âlemîn

HAKÂ'İKÜ'L-KELÂM FÎ TÂRÎHÎ'L-İSLÂM

Evkâf-ı hümâyûn nâzırı devletlû Suphi Paşa hazretlerinin eserleridir. Tab' ü neşri munhasıran hukûk müşârün-ileyhdendir. Maarif nezâret-i celîlesince mazhar-ı takdîr ve istihsân olmuştur.

İstanbul

1297